

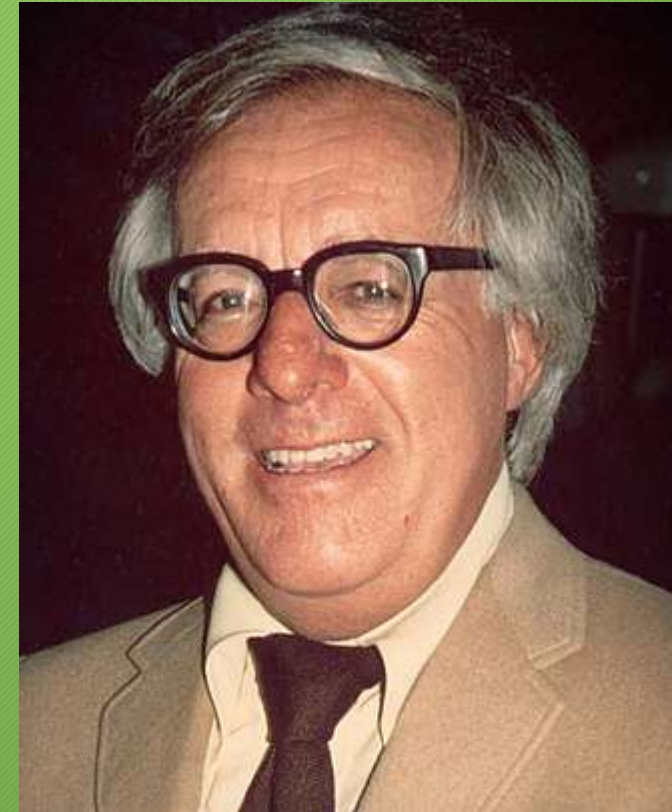
105 років від дня народження
Рея Дугласа Бредбері,
американського письменника-
фантаста

(1920-2012)

Рей Дуглас Бредбері (22 серпня 1920, Вокіган, Іллінойс, США – 5 червня 2012, Лос – Анджелес) – один із найвідоміших американських письменників – фантастів, автор близько 400 літературних творів різних жанрів: оповідань, романів, віршів, есе, п'єс для театру і радіо, кіно - й телесценаріїв. Твори письменника є впізнаваними за їх емоційним, психологічним стилем.

За його внесок до жанру фантастики Бредбері став 10-м лауреатом премії «Гросмейстер фантастики» (1989), 3-м був нагороджений Всесвітньою премією фентезі за заслуги перед данром (1977), а також був включений до Залу слави фантастики Першого фендому.

Рей Дуглас Бредбері був наймолодшим серед трьох братів у сім'ї шведської іммігрантки та Леонарда Сполдінг Бредбері – лінійного робітника електричних та телефонних ліній англійського походження. Своє друге ім'я Дуглас отримав на честь зірки німого кіно – Дугласа Фербенкса.

Роки його раннього дитинства й становлення пройшли у Вокігені в атмосфері любові великої сім'ї, і цей період був корисним як для автора, так і для його творчості. Хлопчика заохочували до читання — чимало часу він проводив у місцевій бібліотеці.

Саме тоді, у 12-річному віці, Рей почав думати про кар'єру письменника. Бібліотеку через багато років він зробить місцем подій роману «Щось лихе до нас іде», а образ рідного містечка 1920 років виведе в різних творах під назвою «Зелене місто».

Про свої дитячі роки він збереже враження у «Кульбабовому вині» та численних оповіданнях про Дуга – простого американського хлопчика, у якому легко вгадати автора.

Коли Бредбері виповнюється 14 років, сім'я здійснює декілька переїздів, врешті осівши в Лос-Анджелесі 1934 року. Рей закінчує середню школу; не маючи змоги продовжити навчання й мусячи заробляти на життя продажем газет, він, по суті, цим і обмежує свою «офіційну» освіту. Систематичні знання він здобуває відвідинами бібліотек:

«Мене виростили бібліотеки. Я не вірю у коледжі та університети. Я вірю у бібліотеки, бо більшість студентів не мають достатньо грошей [на освіту]. Коли я завершив школу, тривала Депресія й грошей не було. Я не міг відвідувати коледж, а тому проводив у бібліотеці три дні щотижня впродовж 10 років».

Творчий шлях завдовжки 80 років розпочався, за спогадами Рея, із зустрічі на карнавалі дня праці з Містером Електриком, який переконав хлопчика, що впізнав у ньому свого друга, який загинув у Франції в Першій Світовій війні; фокусник сказав йому «Живи вічно!» Ця відповідальність за мрії інших, імовірно, і спрямувала 12-річного хлопчика шляхом, який він згодом обрав.

У 1938—1942 рр. Рей працював продавцем газет на вулицях Лос-Анджелесу, проводячи ночі за друкарською машинкою. Таким чином набувався досвід літературної творчості й формувалась майстерність. Віднайдення особистого впізнаваного стилю вдалося письменнику лише після тривалих зусиль:

«Після мільйонів слів наслідувань, у двадцятидвох річному віці я раптом здійснив прорив, прорив у оригінальність «науково-фантастичною» історією, що була цілком «моєю»».

Справжній успіх приходить до Бредбері за три роки, коли з'являються «Марсіанські хроніки», цей, за його висловом, несподіваний роман, скомпонований з окремих оповідань про Марс і марсіан за порадою видавничого редактора, який, за іронією долі, мав таке ж саме прізвище Волтер Бредбері. Саме йому письменник згодом присвятив «Кульбабове вино».

За одну ніч Рей Бредбері пише роман, komponуючи й пов'язуючи численні оповідання.

Тоді ж і за тим же принципом вийшла збірка «Розмальована людина». Ще три роки – і кільканадцять оповідань, що в 1953 році вийшли під назвою «Золоті яблука сонця» — настав час для наступного роману. Ним став «451° за Фаренгейтом».

Оповідання «Пожежник» в багатьох аспектах стала програмною для Бредбері. Письменник неодноразово повертався до неї, створив п'єсу за тими ж мотивами. Бредбері стверджував, що це єдиний науково-фантастичний роман, що вийшов з-під його пера; решту творчості слід відносити до жанру фентезі.

Рей активно працював, навіть коли був зовсім літньою людиною. Він створив десять романів, сотні оповідань, десятки п'єс і радіоп'єс.

Невдовзі після виходу роману «451° за Фаренгейтом» на нього накотилася злива нагород і премій, що супроводжувала Рея до останніх років життя. У 1954 році – нагорода Національного інституту мистецтв і письменства. Двічі йому присуджували премію О. Генрі. Рей був лавреатом медалі Національної книжної фундації, лавреатом Еммі за адаптацію оповідання «Дерево Геловіну». Йому присвячено зірку на Голівудській алеї вслави, загалом на рахунку Бредбері 8 нагород і 2 номінації в галузі кіно. У 2000 році Бредбері одержав Медаль Національної книжкової премії за підсумком усієї прижиттєвої творчості. 2004 року – Національну медаль мистецтв президента Дж. Буша. 2007 року – Пулітцерівську премію за визначну, плідну й глибоко впливову кар'єру як незрівнянного автора наукової фантастики та фентезі.

Головна ідея творів Бредбері – гуманістична тема боротьби Добра зі Злом, Світла з Мороком, Знання із Варварством. Особливо виразно прозвучала вона в написаній у похмурі, ганебні для Америки роки маккартистської реакції, повісті «451° за Фаренгейтом». Це історія світу, у якому люди почали спалювати книги. Трохи в іншому, казково-алегоричному аспекті виникає ця ж таки тема в повісті «Щось лихе до нас іде» (1962), а в новому романі «Смерть – діло самотнє» (1985) вона вкладена в доволі несподівану для Бредбері детективну форму, хоч, по суті, цей твір має виразний автобіографічний характер і певною мірою продовжує лінію «Кульбабового вина».

Письменника глибоко тривожили машинізація і породжене нею надзвичайне поширення бездуховності в сучасному суспільстві, реальна небезпека ядерного апокаліпсиса, проте він був сповнений віри в силу людського розуму, у силу любові й доброго начала в людині. Бредбері чітко розрізняв технологію та її застосування. *«Я передаю людям свою любов до життя», – сказав Бредбері в одному з інтерв'ю. – «Я навчаю їх бути свідомими – ось що означає любов. Починаєш з малого, а збуджуєш у людях дуже високі почуття».*

Підсумовуючи свою діяльність, Бредбері порівняв себе з *«гранатом, наповненим зернами ідей для творчості – зернами книжок, зернами віршів, зернами п'єс».*

Список використаних джерел:

Рей Бредбері [Електронний ресурс] / Вікіпедія. – Режим доступу:

<https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A0%D0%B5%D0%B9%D0%91%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B1%D0%B5%D1%80%D1%96>. – Заголовок з екрану.